

• ବଜେଟରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ବ • 3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନଗଦ କାରବାରକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ • ସରକାର ଭୀମ୍ ଆପ୍, ଆଧାର ଭିତ୍ତିକ ପିଠ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଦେବେ ଗୁରୁତ୍ବ • ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ ଏବଂ ନିୟମିତ କରିବା ଲାଗି ଅନେକ ପ୍ରସ୍ତାବ

Posted On: 01 FEB 2017 8:40PM by PIB Bhubaneswar

ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ତଥା ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର, କଳାଧନ ସମାପ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ନିଜର ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଆଗକୁ 3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନଗଦ କାରବାର କରାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । କଳାଧନ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଡକ୍ଟକାରୀ ଦଳ ଦ୍ଵାରା 3 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ନଗଦ କାରବାର ଉପରେ ଅଙ୍କୁଶ ଲଗାଇବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଆର୍ଥିକ ବିଧେୟକ ଆୟକର ଅଧିନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ ଆଣିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସଂସଦରେ ସାଧାରଣ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଭୀମ୍ ଆପ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଇଟି ନୂଆ ଯୋଜନା ଆଣିବେ । ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବୋନସ୍ ସ୍କିମ୍ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କ୍ୟାସ ବେକ୍ ସ୍କିମ୍ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଡିଜିଟାଲ୍ କାରବାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଭୀମ୍ ଆପର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା ଡିଜିଟାଲ୍ ପରିଶୋଧ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସମାବେଶନ ହୋଇପାରିବ । ଫଳରେ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନର ଉପଯୋଗିତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ସଂସଦକୁ କହିଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା 125 ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଭୀମ୍ ଆପ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ଆଧାର ପିଠ, ଆଧାର ଭିତ୍ତିକ ପରିଶୋଧ ପ୍ରଣାଳୀର ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍କରଣ ଖୁବଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଡେବିଟ୍ କାର୍ଡ, ମୋବାଇଲ୍ ଖାତା, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ବିଶେଷଭାବେ ଉପକାରୀ ହୋଇପାରିବ । ଯୁପିଆଇ, ଯୁଏସଏସଡି, ଆଧାର ପିଠ, ଆଇଏମପିଏସ୍ ଏବଂ ଡେବିଟ୍ କାର୍ଡ ଜରିଆରେ କାରବାରକୁ ବଳ ଦେବା ନିମନ୍ତେ 2017-18 ବର୍ଷରେ 2500 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ଡିଜିଟାଲ୍ ମିଶନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଅତିରିକ୍ତ 10 ଲକ୍ଷ ନୂଆ ପିଠଏସ୍ ଟର୍ମିନାଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା 20 ଲକ୍ଷ ଆଧାର ଭିତ୍ତିକ ପିଠଏସ୍ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।

ଡିଜିଟାଲ୍ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜରିଆରେ ପ୍ରଶାସନକୁ ସ୍ଫୁଟ୍ କରିବା ଲାଗି ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟନୀତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉତ୍ତମ ଢଙ୍ଗରେ ଔପଚାରିକ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ଆର୍ଥିକ ସଞ୍ଚୟକୁ ମୁଖ୍ୟ ଧାରା ସହିତ ଯୋଡ଼ିବାରେ ଏହାର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । ରଣର କମ୍ ବିନିଯୋଗ ଦ୍ଵାରା ଦେଶରେ ଘରୋଇ ନିବେଶକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଆଶା କରାଯାଇଛି । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଭାରତ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଡିଜିଟାଲ୍ କ୍ରାନ୍ତିର ଶୀର୍ଷରେ ରହିଛି । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ଡିଜିଟାଲ୍ କାରବାର ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦ୍ଵାରା ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଲାଭ ମିଳିଛି । ଆର୍ଥିକ ସମାବେଶନ ଏବଂ ଜନଧନ, ଆଧାର, ମୋବାଇଲ୍ (ଜେଏଏମ୍) ତ୍ରିସୂତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ଲାଗି ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ପ୍ରୟାସ ସହ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଡିଜିଟାଲ୍ କାରବାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଛି ।

ନଗଦ ବିହୀନ କାରବାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ବଜେଟରେ IMPS ନିମନ୍ତେ କ୍ଷୁଦ୍ର ପିଠଏସ୍ କାର୍ଡ ରିଡର୍, ମାଇକ୍ରୋ ଏଟିଏମ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଉର୍ଦ୍ଧନ 1.5.1, ଫିଙ୍ଗର୍ ପ୍ରିଣ୍ଟ ରିଡର୍/ସ୍କାନର୍ ଏବଂ ଆଇରିସ୍ ସ୍କାନର୍ ବ୍ୟବହାର ସଂଖ୍ୟାକୁ ବଢ଼ାଇବା ଲାଗି BCD, ଉପ୍‌ପାଦ ଶୁଳ୍କ/ସିଭି ଶୁଳ୍କ/ଏସ୍‌ଏଡି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି ବିନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କେତେକ ରିହାତିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଘରୋଇ ବିନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିପାରିବ ।

ଦେୟ ଓ ପରିଶୋଧ ସମାଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ବୋର୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଏକ ଦେୟ ନିୟାମକ ବୋର୍ଡ (Payment Regulatory Board) ଗଠନ କରିବା ଲାଗି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ଡିଜିଟାଲ୍ ଦେୟ ସମ୍ପର୍କିତ କମିଟି ଦେୟ ଏବଂ ପରିଶୋଧ ସମାଧାନ ପଦ୍ଧତି ଅଧିନିୟମ 2007ରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ସହିତ ପରିଶୋଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୂଚନାତ୍ମକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ଲାଗି ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟାପକ ସମୀକ୍ଷା କରି ଉଚିତ ସଂଶୋଧନ ଆଣିବେ ।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜର ବଜେଟ ଭାଷଣରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଡିଜିଟାଲ୍ ଦେୟ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କଘର, ସୁଲଭ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧସହରାଞ୍ଚଳ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଭୀମ୍ ଆପ୍ ଦ୍ଵାରା ପେଟ୍ରୋଲ୍ ପମ୍ପ୍, ସାର ଡିପୋ, ନଗରପାଳିକା, ବ୍ଲକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ସଡ଼କ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଡାକ୍ତରଖାନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ଦେୟ ପଇଠ ସୁବିଧାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ଠାରୁ ଅଧିକ ଡିଜିଟାଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରୀ କାରବାରର ରସିଦ୍ ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବ । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହିସବୁ ଯୋଜନା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ବଳ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଲାଗି ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସମାବେଶନ ପାଣ୍ଠିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବେ ।

ନିଜ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଡିଜିଟାଲ୍ କାରବାର ଦ୍ୱାରା ଲଘୁ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଔପଚାରିକ ରଣ ଉପଲବ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ସରକାର SIDBIକୁ ଏଭଳି ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ରଣ ଦେବା ଲାଗି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବେ । ଯାହା ରଣ ଗ୍ରହଣତାଙ୍କ କାରବାର କ୍ଷମତା ଉପରେ ଉଚିତ ସୁଧ ଦର ସହିତ ପ୍ରତିଭୂତି ବିହୀନ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ସଂସଦକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଡିଜିଟାଲ୍ କାରବାର ଉପରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରୀଣ ସୁପାରିଶକୁ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଲାଗି ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ଏ ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ କହିଥିଲେ ଯେ, ବାଉନ୍ଦୁ ଚେକର ପରିଶୋଧ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମିଳିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନେଗୋସିଏଟିଭ୍ ଇନ୍ସଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ ଆକ୍ଟରେ ଉଚିତ୍ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଲାଗି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

*****

